

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui
Guinnoci ludimagistri**

**Spauter, Johannes de
Argentorati, Anno, M. D. XV.**

Regvla. VIII. Passiuis sextum, dabimus cum prepositura, A uel ab accipiens, sic do distans remouensq[ue], Sic alius ponas & quare conformia noris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70853)

Ioannis Despauterij Niniuitæ.

paratiui naturā seruat, orōnes sunt diuersis accētibus moderāde, ut multo magis &c. Secūdo quēdā uerba regūt hunc casum, ut excello excedo, antecello, supero, uinco &c. Vale. deforme existimans quos dignitate præstaret, ab his uirtute superari. hic præstat actū habet, meminēris regiminis datiuū. Tertio quēdā aduerbia aut p̄positiōes, ut ante, post, citra, ultra, aliter, secus, ut m̄sio ante &c. patet totū in regimine genitiui. Patet ex dictis cōparatiuū sæpe habere duos ablatōs, quia omne fere adiectiuū regit ablatiuū, ut magnus honore, genere doctrina, dignitate, sic maior te sum honore, dignitate. Ioānes est an nosior me duobus annis, uel p̄cellit me duobus annis, præfero non regit ablatiuū, sed datiuū cū actō, ut præfero uinū ceruissę. Ante bis duo, triduo, quadriduo uel um. nec ultra, præter octidui apud Phisiel. & Nouendiu Cōparatiuus regit etiā ablatiuos opiniōe, fide, spe, iusto, æquo &c. uide regimen genitiui.

REGVLA. VIII.

Passiuis sextum, dabimus cum p̄positura,
A uel ab accipiens, sic do distans remouensq̄,
Sic alius ponas & quæ conformia noris.

Verba passiuā regūt ablatū mediāte p̄positiōe a uel ab, ut cōtineor a te. Cōtētus Val. dicit significare actiue, quod Calepi. nō placet, quia significat rem a qua cōtinemur inqt, ut ab alijs abstineamus, ut contentus cibo, contēta uiro, regit tamē ablatū sine p̄positiōe, nec dicit cōtētor, ut triuiales loquūtur. Hora. laudat ab his, culpa ab illis, uideor a patre, uapulo a magistro. Infans oscula a matre. Cauēo a Ioāne, timeo a Petro, sic caleo, frigeo forsitan aliquādo legūtur, quia significant passionē internā, ut frigeo a pluuia, caleo ab igne, uel melius, caleo igne. Aliud ē uerbū passiuū. aliud p̄bū passiuū generis. Quintili. lib. viij. An ab eo fustibus uapulasset. Idē lib. i. Adde q̄ multa uapulantibus dictu deformia &c. Cice. Iure cōsulari exulante nō oportet, fio & ueneo participia nō habēt, quia fiens & fiendū nō dicimus nec uenit est participiū, sed supinū. ueneor & fior olim dicebāt, Des fio. i. deficio, sed in p̄terito p̄fecto nō credo repiri. Confio etiā simplicis significationē seruat. Macro. lib. i. Satur. diem qui ex quadrantibus cōsit. liceo dictis adiungit Nebrissenis & Badius ut uerū ponit uersum illū truialem. Non licet asse mihi qui me nō asse licetur. Et ita æstimare significat liceor, æstimari liceo, ipse etiam Perottus addit uerbis exulo, uapulo &c. dans exēplū. Tu licebis a me paruo p̄cio. Tardius credit liceo nusq̄ inueniri, sed fallitur. Marcialis. Paruo quū precio diu liceret, id est æstimaretur, habetur lib. vi. ubi Do

mitius licere dicuntur res uenales quādo certatim premia offeruntur dum uendunt sub hasta, & licitatores dicunt, qui eandē rem affectā res pollicentur p̄cū. Nubo regit abltm̄ ait Perot. & dicit esse passiuū. Fuit quōdā actiuū, ueluti ibi. In cōelo neq; nubēt neq; nubēt. nubere uir dicit, q̄a uxorē ducit se ditiore, cui debet ip̄e subijci. Marti, Vxorē nubere nolo meq;. Exulo a principe non dicit ait Lanci. sed exulo Ferrarię. i. sum illic in exilio, & in abltō sine p̄positiōe. Exulo Ferraria. i. pulsus sum Ferraria. Apud gallos exulo. i. apud hos sum in exilio dicit Perot, exulo ex tribus, ut sit ex solo eo. Quintili. cōponitur, Fabricius respōdit se a ciue spoliari malle q̄ ab hoste uenire. i. uēdi. Cice. uenibūt dixit, Cato. Olea pendens in fundo uenibit, qui idem fecerit in exulo nō credo erraturū, quia analogia saluat, & multi ut Perot. & alij omnes p̄ter Lancilo. p̄ceperūt. Tu inuideris a me. lubeor ire ab rege, aqua interdictū mihi abs te, hic casus, p̄prius est passiuorū, ut actūs actiuorū. In uocor noior &c. cum ntō a tergo nō bñ exprimit abltūs delectōr carmine, teneor, capiorq; amore, sine p̄positione dicimus, ut solo comitatus Achate, spoliōr uestibus nō uestibus, patior mīta ab emulis. Oriōr ex scēmina. Nascor de muliere potius q̄ a uel ab. Item sine p̄positiōe pulchre dicimus, nascor pistore, fartore &c. Virgi. Nate dea &c. Salu. Catilina nobili genere natus. Actiua pro passiuis teste Seruio, multa legūtur, ut p̄cipito, turbo, cōturbo, ingemino, tondeo, auerto, accingo, Insinuo. populo &c. non regunt tamē casus passiuorū. Cōtra quoq; inueniunt passiuā p̄ actiuis, ut p̄cūs bellant amazones armis. Cice. iij. Tuscu. Multa inimicos & mortuos puniūtur, sic Lāci. Fit idem in alijs partibus, ut hoc pro huc memor passiuę &c. hęc nos imitamur, sed noua ad illorum exempla nō formamus. declarat Serui. in illud Virgi. enei. i. Memor lunonis ob irā. Nebrissen. ait, sunt passiuā ut notauit Serui. vi. enei. Optato condūtur tybridis alueo, quæ nulla rōne mutātur ex actiua uoce in passiuā, ut sacerdotes creari, uirgines capi, unde & capte dicebant, quoniā a pontifice de manu patris nō minores decem annis capiebatur, neq; em̄ dici posset q̄ pōtifex illas capiebat, sic liquor animo pro exanimōr, nō linqt me animus. Cōsternor animo, id est terreo, nō me animus sternit, decē desiderati in p̄lio. i. mortui, & q̄ defuerūt, nō tamē recte dicerēt, desyderauimus in proelio ductos sagittarios. Sic actiua sunt sine passiuis, ut delecto te, mutuo tibi pecuniā, nō tu delectaris a me, teste etiā Lāci. Nec a me pecuniā mutatur, sic scēnero, sed tu mutuaris a me pecuniā, q̄a deponētia sunt delectōr, mutuor, scēneror. Lanci. ait. Mutuo te pecuniā, & mutuo tibi pecuniā, si lē est, nāq; uerbo dono. de deponēti. Quinti. Usuram

Ioannis Despauterij Niniuite.

accepisti ultro a me mutuatus. Apu. sub qua specie mutuari cupis, hoc etiā significat accipere. Cice. in Tuscu. Virtus a uiris nomen est mutuata. Et in offi. Non aliunde mutuatus est, sed ipse sibi pepit maximam laudē. Fabi. lib. xij. Quas mutuari solemus. mutuo tibi sine actō non dicimus, Valla ait. Fœnero tibi. i. pecuniā ad usurā do, fœneror abs te. i. pecuniā ad usurā accipio, sic mutuo tibi. i. pecuniā tibi mutuo do, mutuor abs te. i. mutuo accipio, cōtra Mancinellus pbat Fœnero & fœneror idem significare. Sene. epi. ij. Quantū pascas aut fœneret. i. ad usurā det. Et epi. xli. Multū serit, multū fœnerat. Gel. lib. xvij. ca. xij. fœneror pro fœnero dictū esse, sicuti assentior p assentio. idem dicit de mutuo & mutuor. Mancinellus, cui oīno assentior. aliud tamē est fœneror tibi, & fœneror abs te &c. nec aliud uoluisse credo Vallā. ut lib. xxxi. digestorū prope finē, potestātē habebat uēdere coheredi suo & fœnerari ab eo. Lanci. dicit, non dicimus applicor, eqparor, succulor, fugior, maneo, oculor, lactōr, delectōr, oblectōr a te passiuē, licet actiue legātur. Fugit passiuē legi probauimus. læto pro lætū facio utitur Apulcius, & antiquissimi. Cōtra ab flatu numine, ictus fulmine, rūpitur inuidia, discrutior animi, fūdōr &c. ubi uix actiuis utimur. talia Lācilo. & alij multa colligunt. Colu. Sic em̄ curabit, ut panis diligēter confiat, hoc ideo pono quia rarū est inuentu. Addo regulā, Accipiēs distās. sic do remouēsq; uerba accipiēdi, distādī, recedendī, remouēdiq; regūt abltm̄ mediāte p̄positione a uel ab, sæpe etiā de uel ex. Franci. Philel. quod abest ab oculis, id quoq; abesse a corde. Sueto. nec abhorret a ueritate. Non secus abhorres a literis q̄ sathanas a signo crucis. Plau. Apage illū a me. i. remoue. Audiui a te, ex te, uel de te. i. tu dixisti mihi. Audiui de te. significat etiā aliquis dixit mihi de te. In euang. Serue nequā quid hoc audior de te. Auerte irā tuā a nobis. Aufer a nobis dñe iniquitates nostras. Cornices grues & hirūdines auolāt ab hac terra. nō licet militi iniussu impatoris sui a proelio discedere. hæc ciuitas defecit a dño. de hoc uerbo plene disseruimus discedite a me operarij iniquitatis. Eripe me dñe ab hoīe malo. A teipso hoc habes. Liui⁹ dixit, habeo pro certo. A morte p̄petua libera nos dñe. Martinus migrauit a seculo. Ioānes migrauit ex hac uicina. Quid male de te merui. Valla de lingua latina est optime meritus. Mutuauī uel mutuatus sum ab loāne pecuniā, iam patuit ut fœneror &c. Quæro ex te, quæro a uobis utrūq; dicit. Cice. Soluo ex neoportu. i. nauigo. Frāci. Philel. Postq̄ ex uenetijs solueras, hinc illinc &c. p̄ ablatiuis ponunt. Terē. Hęc mulier hinc facessat. i. abeat, significat etiā facere. Virgi. Matris p̄cepta facessit. Terē. Vos hinc amolimini, id ē recedite, discordo a te.

Quintili. A sermone tenui sublime, nitidūq; discordat. Terē. Cum q̄s eternū discordāt, hic habet cū p̄positiōe. Plī. lib. xvi. Cōcordare amicitia dixit, spero & expecto abs te bonū, didici a te, accepi a p̄re, intelligo a sorore, cōduxi domum a paulo, distat Brugē a Gādauo octo millibus, abige canē a popina, arce felem a butyro. Teren. Hei mihi, pater esse dilce ab his qui uere sciūt. Plau. in p̄nu. De te qdē hęc didici oīa, hic est de. apud Virgī. v̄o ex. in li. xij. Disce puer uirū tūtē ex me, uerūq; laborē. Fortunā ex alijs. Oui. in remedio. Discite sanari p̄ quē didicistis amare. Itē disco hanc rem & de hac re. Plau. in Sti. Discā de dicitis meliorib⁹. Fugio ab illo, & fugio illum. Iuue. Saty. vi. Quē fugit a sexu. Virgī in Bucoli. Quem fugis ah demens. emi a te & de te, uide p̄positiōes a, de & c. abhorreo hanc rem nō male dicit p̄ execror. Lactā. lib. iij. Non est sapiētia si cætū hominū abhorret. sic Liui. & Sueto. Abhorreo ab hac re. i. alienus sum cū ablatiuo, ut bñ docet Valla, aut etiā sine casu in ea significantia. Ambro. lib. i. offi. Legimus officiū dici a nobis posse, nec ratio ipsa abhorret id est aliena est, eodē modo construit abhorreo, ut docet Calepi. Silentiū est a turba, id est turba silet. Cice. in orat. Ipse conticuit, & a ceteris silentiū fuit, dissideo a te, huius regulę uerba sunt, pprie innumera, abeo, abijcio, re. e. pijcio, alieno, amolior, amoueo, diuido, segrego & c. eripio te malis & a malis, supersedeo hac re sine p̄positione fere semp̄ notauit, ut absterreo. Hora. Aliorū opprobria sepe absterrent uitijs, sic accēdor ira & c. Itē quedā adiectiua regunt ablatiuum cum p̄positiōe a uel ab, ut alius ab illo, sic alter diuersus, & numeri ordinales, ut primus a rege, secūdus a principe & c. Itē integer a uitijs. i. mundus, purus. Tacitus a cōiuratione integri. Castus a ueneris ponit Colu. Oriundus a Flandria. Liui. Quī omnes latini ab alba oriundi sint, uacuuus a curis. Cice. ad Atti. Oppidū uacuum a bello, uacuuus, integer, oriundus, & plura id genus añ̄ p̄auerūt.

REGVLA VLTIMA

Instrumenta dabis sextis, sine p̄positura,
Septimus est casus, Fabius ueluti innuit ipse,
Demona non armis, sed morte subegit Iesus.

Quoduis uerbum potest regere instrumentū in ablatiuo, ut aro asino, equo & c. non cum asino. Varro in re rusti. asinis arant, nitōr baculo, ludo alea, quod etiā per accusatiuū ludo aleā dicitur. Sueto. in Cæsare. Troiā lusit, uideo oculo, cedo ferula. Impulsi te pugno, tangō manu, deleo lachrymis, loquor lingua, peto te stricto gladio. i.